

0. 77 von 3

ms

DISPUTATIO INAUGURALIS

153.

De

CONCVRSV
DELICTORVM
IN GENERE.

1657 2.

Disp. V.

QVAM

28

DIVINO FRETUS PRÆSIDIO

Auctoritate & Decreto

MAGNIFICI, NOBILISSIMI, AMPLISSIMI
ATQUE CONSULTISSIMI IN INCLYTA
ARGENTORATENSIVM UNIVESITATE
ICTORVM COLLEGII

*Pro summis in Vtroque Iure Honoribus ac Pri-
vilegiis DOCTORALIBVS legitimè consequendis*

SOLENNI EXAMINI

subijcit

Die 24. Septembr.

JOHANNES ERNESTUS VARNBÜLER

Hanoicus.

ARGENTORATI,

Typis exscripsit SEBASTIAN-NICOLAUS HETSTEDT,

ANNO MDCLVII.

82

N. 172. 1.

VIRIS

MAGNIFICENTIA, NOBILITATE, AMPLI-
TUDINE, PRUDENTIA.

ILLUSTRIBUS

INCLYTÆ S. R. J. CIVITATIS

COLMARIÆ

CONSULIBUS ATQUE SENATORIBUS
DIGNISSIMIS

Patronis meis Gratos

*Continuandum eorum favorem & perennan-
tem gratiam in me prorogaturus*

Exercitium hoc Academicum se-
cundum & vltimum

Submissâ devotione offero

Auctor

VIRI MAGNIFICI, NOBILISSIMI
AMPLISSIMI, PRUDENTISSIMI, DO-
MINI ATQUE PATRONI DEVOTO
OBSEQUII CULTU SVSPICIENDI

SI solâ mei prodiens fiducia ad vos verba fa-
cere non erubescerem, iusta potius teme-
ritatem eam indignatio, quam vestrum
me prosequeretur Patrociniû. Nefas enim fo-
ret, sacras illas Vigiliâs, submissaq; admirandas
veneratione quibus Civium Vestrorû pruden-
tissimè defenditis salutem atque otium, tenui
hâc exigui Auctoris oppellâ interpolare; Nisi
vel in dignissimo illodignissimæ virtutis ve-
stræ fastigio constituti sereno nihilominus
vultu candorem Clientium etiam infirmissi-
mo conatu ostensum dignaremini, vel insigni-
nis illius benevolentia, quâ Parens quondam
optimus, dum inter vos agebat, fuit gavifus, lu-
culentos radios in me quoque quamvis in-
dignum atque immerentem iure quasi here-
ditario derivari beneficio didicissem non uno.
Hoc est, cuius intuitu Inaugurale hoc labo-
rum

A 2

rum

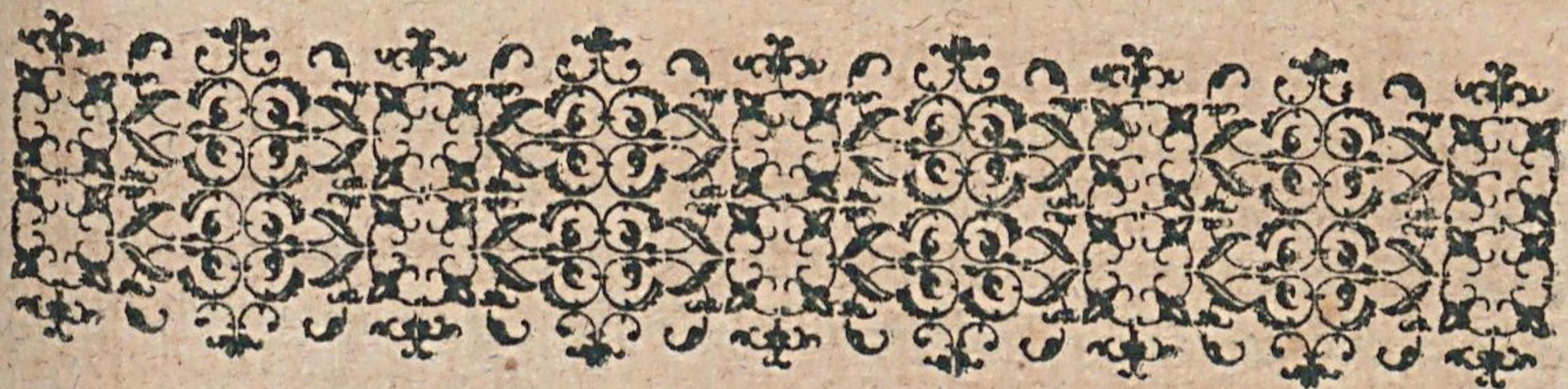
rum Academicorum specimen libentius at-
que fortius ad pedes vestros submissè deponi
properet, cuius immaturam productionem
vel hæc saltem sustinebit ratio, quod, ne nimis
diu debitus devoti animi cultus suspendere-
tur, præcipiti hac eruptione peccare, quam hu-
milis obsequij, in quo iam diu jus habuistis
quæsitum, longius differre maluerit argumen-
ta. Exiguum igitur ingenij mei foetum non a-
spernati eo me favore fovere pergite, qui ado-
mnia ea, quibus tum indefessa Præceptorum
honoratissimorum cura, tum proprium in-
struxit instruetve studium, Vestris consecran-
da servitiis mihi fuit incitamento. DEUS
Rem vestram publicam prudentissimis Vestris
Consiliis regat & augeat, liberâque & diuturnâ
frui tranquillitate patiatur: Vos vero omnes &
singulos vitâ longæva, Valetudine Vegeta, gu-
bernatione pacifica omniq; prosperitate bea-
tos protegat, Patronosque mihi conseruet, qui
ad vitæ meæ dies existere satago

Magnifico vestro nomini

Scr. Argentorati D. 14.
Septembr. 1657.

Humilitate, Obsequio, Devo-
tione Cliens religiosè addictus

Joh. Ernestus Varnbüler

153

I. N. D. N. I. C.

Prooemium.

Quod Claudius Saturninus Ictus in l. 16. §. 1. ff. de pæn. inter Septem modos, quibus delicta solent considerari, etiam quantitatem recenset, equidem non sine ratione factum est. Quippe vel unius delicti sæpius institutam reiterationem vel plurimum delictorum cumulationem ullius parere impunitatem non minus injustum quam reipublicæ exitiosum esset l. 2. pr. ff. de priv. del. l. 8. §. 1. C. ad L. Iul. de vi publ. & priv. l. 14. C. de pæn. Vnde licet singulis delictis certum aliquod supplicii genus ut plurimum legibus atque constitutionibus reperiatir irrogatum, ex innumeris tamen criminum circumstantiis atque accessionibus quæ in cognitione atque examine veniunt advertendæ l. 11. pr. l. 16. ff. de pæn. difficile est pœnam legibus determinatam certo facto & delicto accommodare. Hunc in discursum cum nuper post Exantlata pro consequendis summis in utroque jure honoribus statuta Examina in eligendo disputationis Inauguralis Themate sollicitus, incidissem, protinus arrisit, utque de delictorum concursu non nihil in medium proferrem, fuit incitamento. Quod ipsum brevissimè pro temporis atque ingenii ratione invocato Divini Numinis Auxilio sum annisurus.

Thef. I.

Quod delicti vocabulū (ut ab explicatione terminorum more hæctenus consueto exordiar) à verbo delinquere, quod idem ac peccare significat, derivetur, grammaticis notum est, quasi is qui peccat, delinquat officium suum, & non prætereunda prætermittat. Utcunque autem in specialiori significato de minoribus

A 3

tan.

tantū atque privatis delictis prædicetur, & opponatur criminibus
l. 17. §. 18. ff. de Ædil. Edict. Gothofr. ad Rubr. ff. de priv. del. generale tamē
 est, & quæcunq; peccata-crimina, flagitia, scelera in se comprehen-
 dit *l. 1. 2. ff. de legib. l. 1. §. f. ff. de poen. Vid. Nobiliss. Dn. Dr. Rebhan. Ictum &*
Professorem Excellentissimum, Patronum, Ad finem atque Præceptorem
meum Honoratissimum in Hodog Iur. Chart, 2. clim. 4. p. 605. quo sen-
 su & nobis hoc loco usurpatur.

Thes. II.

Non uno autem eodemque semper nomine appellatur, sed
 venit interdum sub nomine maleficii *pr. §. 2. 3. l. de obl. qua quasi*
ex contr. nasc. pr. l. de Obl. qua ex del. nasc. pr. & §. 1. & ult. l. de Obl. qua
quas. ex del. nasc. Interdum facinoris l. 20. de O. & A. flagitij l. 123. de V. O.
l. 17. §. 1. de Test. Tut. Criminis §. 7. l. de obl. ex del. l. 16. de dol. mal. l. 45. §. 1.
Locat. l. 3. ad sc. Turp. l. 1. §. f. de poen. Admissi l. 8. ff. de P. V. l. 29. §. 6. ad L.
Iul. de Adult. interdum deniq; sub nomine peccati l. 52. pr. & §. 8. ff. de
 O. & A. & definitur, quod sit factum improbum & inhonestum,
 quo civilis societas læditur, quod impunitū non esse publicè inter-
 est *l. 4. l. 25. §. 1. l. 52. §. 8. de O. & A. Locā ad pr. l. de O. ex del. l. 42. de V. S. l. 51.*
§. f. ad l. Aquil. l. 18. §. 1. de Iudic. l. 52. §. 17. l. 57. pro soc. C. A. de priv. del. 9. 3.

Thes. III.

Sic vox concursus à verbo concurrere, quod ex præpositione
 cum & verbo curro componitur derivata tam de personis, ut de
 Legatariis *l. 1. §. 3. de V. usufr. Accres. l. 80. de leg. 3. l. 7. pr. C. de Legat. l. un. §.*
11. C. de Caduc. toll. Creditoribus l. 7. ff. qui pot. in pign. quam de rebus
 prædicatur. Concurrentes enim quantitates dicuntur quæ utrinq;
 sunt æquales *l. 11. ff. de Compensat. l. 34. §. 5. de legat. 2. l. 53. pr. de leg. 1.*
 Concurrentes actiones *§. f. 1. si quadr. paup. fec. dic. cum loc. parall.*
 quoties sc. duæ pluresve personæ vel res in considerationem simul
 veniunt, quo sensu etiam dicuntur concurrentia delicta, *in l. 2. pr.*
ff. de priv. del.

IV.

Combinatis duobus hiis terminis Concursus Delictorum
 hunc in modum describitur, quod sit Duorum pluriumve malefici-
 orum sive circa eandem rem, sive ad eundem finem, sive eodem
 tempore facta perpetratio, atque simultanea in iudicium deductio.
 Ex quâ recenti descriptione eam non tantum absolutè & in se,
 sed & respectu remediorum Iuris, quibus coercetur, venire confi-
 derandum apparet.

Thes. V.

3.
Thes. V.

156
Dividi fortasse poterit in personalem, in quo scilicet unius delicti plures personæ, & realem in quo unius personæ plura delicta conveniunt: prior ille in omnibus indistinctè, quicumque delictum conjunctim perpetraverit, illud respicit, atque obligat unumquemque in solidum, quia singuli ex suo conveniuntur delicto. l. 7. §. 5. in fin. cum ll. seqq. de Jurisd. l. 5. §. 3. Ne quis eum. l. 11. §. 2. l. 51. pr. & §. 1. ad L. Aquil. l. 5. pr. ff. de Noxal. Act. l. 34. de Iniur. l. 6. pr. Arb. furt. Cas. l. 21. §. 9. l. 26. §. 1. de furt. l. 1. C. de Cond. furt. Posterior verò contingit vel factò uno, ex quo plura delicta promanant. l. 9. & ibid. gl. C. de Accus. Veluti si quis adulteriũ cum incestu commiserit. l. 38. pr. ff. ad L. Iul. de Adult. aut in alienã uxore vi compressã vim simul & adulterium commiserit. Pac. in Analys. d. l. 9. C. de Accus. aut si servum alienum injuriosè verberaverit, eoque illum deteriore fecerit. l. 13. de R. V. unum erit factum & duo delicta; Item si id in Contumeliam Domini factum fuerit, duæ erunt injuriæ in uno facto. l. 15. §. 34. & 35. ff. de iniur. l. 34. pr. de O. & A. vel factis pluribus, quæ rursus subdistinctionem requirunt. siquidem tendunt vel ad fines diversos. l. 2. §. 1. 2. 3. de priv. del. vel ad finem unum eundemque, quo casu objecti ratio est habenda, quippe quod in omnibus istis factis nonnunquam est unum & idem, l. 32. §. 1. in fin. ad L. Aquil. l. 9. pr. l. 28. ff. de furt. nonnunquam diversum l. 21. in fin. pr. & §. 8. ff. de furt. Cujus distinctionis usum sequentia declarabunt.

Thes. VI.

His ita præmissis ad causas ut transitus fiat necesse est, & primo quidem ad Efficientem remotam, cum quã ferè coincidit ipsa procatartica, varia scilicet delinquendi occasio, quæ juxta proverbium furem facere dicitur l. un. §. 11. C. de Latin. Lib. toll. l. 5. §. 1. ff. de pact. dotal. & impunitas, quæ maxima pecandi est illecebra l. 14. C. de pæn. Propinqua est depravatus hominis animus, qui niti in vetitum, semperque negata cupere assolet: nec tamen iste solus, cum is in foro Civili legibusque humanis considerari non soleat, & cogitationis in mente retentæ pœnam nemo patiatur l. 18. ff. de pæn. 2. l. 25. de V. S. l. 3. de his qui not infam. l. 1. §. 1. de furt. c. 14. de pœnitent. dist. 1. sed insuper etiam facultas ipso facto sese ostendens requiritur. arg. l. 2. de Term. mot. l. 16. §. 3. de pæn. fac. pr. & §. 8. l. de oblig. qua ex del. nasc. & Ibid. Locam l. 52. §. 19. de furt. l. 15. §. 10. de Iniur. quorum neutrum.

trum sine altero inter homines verum delictum constituit. *l. 39. de furt. l. 14. ad l. Cornel. de sicar. l. 44. cum. l. seq. ad L. Aquil. l. 38. §. 1. ad L. Iul. de Adulteriis.* Et sic proxima, quæ etiam, sub nomine materiae subjectivæ venit, est se ipse homo voluntate & facultate delinquendi præditus: unde Animalia irrationalia injuriam facere negantur quod sensu careant. *l. 5. §. 3. si quadr. pauper. feciss. dic.*

Thef. VII.

Materia ex quâ ipsa sunt delicta, quæ sic concurrunt, ut omnium simul sit habenda ratio *l. 2. pr. de priv. del. eaq;* sive majora sive minora, sive ejusdem sive diversi generis. Ubi tamen Dd. distinguunt inter delicta ejusdem generis momentanea & successiva, in illis unumquodque factum pro singulari delicto: in his vero plures actus separatos ex intervallo commissos pro uno tantum delicto reputantes. *Farinac. lib. 1. tit. 3. quest. crim. 22. n. 18.* quorum tamen sententiam egregiè reformat Magnif. Dn. Dr. Tabor Jctus Excellentissimus Patronus & quondam Præceptor meus devotè suspiciendus *in Racem. Crim. 1. d. 77.* non sine ratione asserens, diversa facta, circa unum idemque objectum occupata & ad unum tendentia finem pro uno tantum delicto in effectu censi, Adducto exemplo Furis, qui rem semel furto ablatam sæpius contrectando unum tamen furtum fecisse dicitur *l. 9. pr. ff. de furt.* Adulteri in quo ejusdem Ancillæ iterata affectatio & constupratio unum tantum efficit flagitium *l. 29. §. 5. A. & L. Iul. de Adult.* & debitoris Creditori suo Chirographum surripientis, posteaque demum delentis, ubi ex post facto prioris delicti pœna non crescit. *l. 138. §. 1. de R. I.*

Thef. VIII.

Materia subjectiva est ipse homo in quem delicta cadere possunt: à quibus eximuntur infantes & furiosi, *l. 3. §. 1. de iniur. l. 12. ad L. Corn. de sic.* Impuberes doli nondum capaces *l. 23. ff. de furt.* non autem pubertati proximi. *l. vii. de R. I.* & in quibus malicia supplet ætatem *arg. c. 9. extr. de despons. impub. C. C. Art. 164.* Quemadmodum neque Fœminæ, quæ & ipsæ delinquunt *l. 9. ff. ad L. Aquil. l. 1. §. 28. ad. SC. sylan. l. 4. de Extraord. crim. neq; servi l. 14. de O. & A. neq; filij famil. l. 7. §. 1. de iurisdict. §. f. l. de Nox. Act. neq; prodigi (qui licet quoad contractus & bonorum alienationem comparentur furiosis & infantibus *l. 12. §. f. de Tut. & cur. dat. l. 40. de R. I.* in delictis tamen hæc æquiparatio*

paratio cessat, cum prodigalitas per se sit delictum arg. l. 1. ff. de cur
fur) delicti incapaces censentur.

Thef. IX.

Obiectum hujus concursus pro concurrentium varietate delictorum variū est. Versatur enim tam circa Personas l. 27. pr. ad L. Aquil. l. 2. §. 1. de priv. del. l. 28. §. 3 de pæn. quam circa res l. 1. §. 22. de Tut. & rat. dirr. l. 60. de O. & A. l. 21. pr. ff. de Furt. vel circa utrumq; l. 25. de iniur. Personæ distinguuntur in homines liberos & servos. Illi vel Præfunt familiæ, ut patres & matres famil. vel subsunt, ut filii filiave fam. hi sunt vel servi vel Ancillæ. Res circa quas delinquitur, sunt vel publicæ vel privatæ. Quod ipsum singula delicta contemplanti planum fiet. Siquidem quodcunque Objectum delicta seorsim considerata sibi vindicant, illud etiam in eorum concursu erit inspiciendum & imprimis animadvertendum, utrum concurrentia delicta unum, an vero diversa habuerint objecta: priori quippe casu subdistinctione res expedienda est: Ut siquidem unus etiam ipsis idemque finis fuerit, plura facta pro uno delicto; si vero diversus, singula facta pro singularibus delictis sint reputanda, quod supra Th. 7. jam ivimus demonstratum.

Thef. X.

Forma tam in singulis delictis seorsim considerata venit, quam in ipso eorum concursu: Singulorum delictorū forma interna est, voluntas seu *εὐνοίας* & deliberatum delinquendi propositum, §. 7. l. de Obl. ex del. l. 44. cum l. seq. ad L. Aquil. Externā constituit Actus malignus l. 4. l. 25. §. 1. l. 52. §. 8. de O. & A. l. 1. §. 1. l. 52. §. 19. de furt. l. 15. §. 10. de iniur. qui quatuor modis factus, dicto, scripto & consilio perpetratur l. 16. pr. ff. de pæn. Ipse autē eorum concursus vel simultaneus est, vel successivus, & oritur vel ex uno facto pluribus delictis producendis idoneo l. 9. & ibid. gl. C. de Accus. l. 25. ff. de iniur. l. 13. de R. V. l. 34. de O. & A. l. 44. ad L. Aquil. vid. supr. Thef. 5. Vel ex factis pluribus quæ aut sunt similia, ut si servus in re hereditaria ante aditam hereditatem damnum dederit, & liber factus in eadem hereditate damnum det. l. 48. ff. ad L. Aquil. l. 56. pr. de furt. vel dissimilibus ut si Tutor pecuniam pupillarem intercipit: quo casu eodem tempore duo facta duoque delicta intelliguntur commissa, quia & Tutelam malè administrat, & furtum committit. l. 1. §. 22. l. 2. §. 1. de Tut. ex rat. distr. Plura exempla vid. in l. 2. & seqq. ff. de priv. del.

B

For.

157

6.
Thes. XI.

Formam probandi delicta in concursu eandem requirunt, quam seorsum etiam sibi vindicant: & hæc vel directa est, vel indirecta: Illa perficitur propriâ Rei confessione *l. 16. C. de pœn. quæ species est probationum consensu omnium liquidissima l. un. C. de Confess.* Si scil. modis legitimis expressa, veritati consentanea & à reo in loco Iudicii ratificata fuerit. *C. C. Art. 60. leg. 2. C. de Custod. reor. nã alias fidẽ non mereretur l. 1. §. 17. & 27. ff. de quest. l. 20. pr. de Interrog. in iur. fac. vel testibus idoneis art. CC. 66. ad minimum duobus l. 12. de Testib. art. 67. aut Instrumētis apertissimis. l. 2. C. quor. appell. non. recip. (præsuppositis sc. terminis habilibus. Vid. d. Rac. l. 40. & 41. C. I. A. de Fid. Instr. 6. 6. n. 2. hæc vero iudiciis luce clarioribus meridiana. f. C. de prob. Quamvis autem quilibet præsumatur bonus donec contrarium probetur. l. 77. §. 25. de legat. 2. c. fin. extr. de præsumpt. & facta, quæ cõtra bonos mores sunt, nec facere nos posse credendum sit. l. 15. de cond. Inss. præsumptio tamen est contrarium, qui pluries unum vel affine delictum commisit c. 8. de R. l. in c. 4. vers. respondemus in fin. extr. de pign. l. 7. §. 3. de accus. l. 5. §. 6. de re mil. quæ tamen præsumptio per se non est sufficiens, nisi alijs quoque fulcita sit adminiculis. Menoch. de præsumpt. lib. 1. q. 89. n. 101. Farinac. lib. 1. tit. 3. q. 23. n. 22. CC. Art. 25. Ibi. Ob der Verdachte eine solche wegenene oder leichtfertige Person von bössen Leumuth vnd gerücht sey; oder ob dieselbige Person dergleichen misserhadit vormahls geübt / vnderstanden habe / oder bezihen worden sey?*

Thes. XII.

Circa finem notandum, eundem in singulis delictis seorsum spectari solere, ita quidem, ut fines isti, quos illa constitutos habent, sic etiam concurrant. Tendent autem omnia delicta vel ad lucrum vel ad libidinem, hoc est, omnem effrenatam & temerè susceptam rei illicitæ cupiditatem explendam. *l. 1. l. 39. de furt. l. 16. §. 2. de pœn. l. 33. de iniur.* Qui finis vel coniunctim vel divisim pro qualitate delictorum concurrentium & ipsi concursui erit adscribendus, in quo merito non reputantur ea, quæ vel in furore commissa *l. un. C. si quis Imperat. maledix. l. pen. §. fin. ff. ad L. Pomp. de Paricid. l. 14. de offic. Præsid. vel defensionis causa l. 4. & 5. ff. ad L. Aquil. vel ad alterum emendandum facta sunt. l. 16. §. 2. de pœn. l. un. C. de Emend. propinq.*

Thes. 13

158

7.
Thes. XIII.

Nunc ad Effectum transeamus: **Qui est Cumulatio Pœnarum.** Plura enim delicta plures desiderant pœnas: Cum contrarietatem sit, ut Concursum delictorum pœnam precedentium minuat, cum potius augere debeat. *l. 2. de priv. del. quod quatenus procedat ex distinctione supr. d. 5. proposita demonstratu erit facile:* quippe in personali concursu sine dubio singuli in solidum tenentur, & tot censentur delicta, quot sunt personæ delinquentium. *l. 21. §. 9. de furt. l. 34. de iniur. l. 9. de furt. l. 34. de iniur. l. 9. de Jurisdic. nec minus pœna ceteros potest liberare l. 11. §. 2. ad L. Aquil. ne ullius delicti detur impunitas l. 51. §. f. ad L. Aquil. Ex quo haud sperenda patet differentia inter actiones rei persecutorias & pœnales intercedens: In illis enim cum veniat interesse Actoris, omnes unius solutione liberantur, quia sic consequitur actor quod sibi debetur, & adeo solutione unius tota solvitur obligatio *leg. 1. §. 4. de eo per quem fact. leg. 1. §. 14. leg. 15. de Tutel. & rationibus distrabendis ex quo fit, ut etiam actio quod metus causa, quippe ab initio tantum rei persecutoria, ex contumacia autem demum pœnalis. l. 14. §. 1. quod metus causa. quæ propterea etiam per actionem in rem consumitur, l. 9. §. 6. d. t. unius perimatur solutione l. 14. §. fin. d. t. In his vero respiciendum est utrum ex vero an ex quasi delicto descendat: Priori quippe casu unius solutione obligatio ceterorum non extinguitur, cum unusquisque pœnam, quam suo delicto singuli in solidum meruerunt, solvere & sic obligatio in singulorum personis seorsim in solidum consistere credatur *l. 5. §. pen. ne quis eum l. 1. C. de Cond. furt. l. 7. §. f. cum L. seq. de Jurisdic. l. 1. §. 2. ad L. Aquil. Posteriori vero, ubi ex quasi delicto & sic ex culpa tantum, non vero dolo obligatio oritur, unius solutione omnes liberari docet *l. fin. §. 5. ff. Naut. caup. stab. Wes. §. ff. de his qui effud. vel deiec. n. 9. Bachov. in not. ad Wes. ff. d. t. ne quis eum. n. 4. lit. b.****

Thes. XIV.

In Concursu vero reali aliâ subdistinctione res expedienda est: Si enim uno ex facto plura prodierint delicta, quæ singula separatas pariunt actiones, idem est, ac si unum delictum plures produceret actiones: refert enim, utrum res sive interesse an vero pœna petatur: quippe si quis altera istarum actionum rem sive id quod interest consecutus fuerit, id ipsum quidem alterâ actione denuo

peti non potest ne idem bis exigatur *l. 51. in fin. de re iudic. l. 57. de R.I.* quæ tamen ad pœnam consequendâ rectè etiâ intentatur. *l. 32. de O. & A.* In petendâ vero pœna respicitur, an altera actio alterâ sit pinguior nec ne? Quod si enim unâ actione plus contineatur, utiq; licet antea jam ea actione quæ minus continebat, actum sit, nō est prohibitū, alteram actionē in id quod superest, intendere *l. 34. pr. l. 41. §. 1. de O. & A. l. 1. vi bon. rapt. l. 88. de furt. l. 32. de O. & A. iunct. l. 1. ff. Arb. furt. cas. l. 46. 47. ad L. Aquil.* Quod si vero jam intentata fuerit actio gravior, vel cum altera in quantitate concurrens, tum certè per levio-rem vel æquivalentem experiri non amplius licet, quia hæc per illam consumpta est, aut certè per exceptionem rei Indicatæ vel doli mali vel in factum removetur *d. l. 43. ad L. Aquil. l. 14. §. 13. quod met. caus. l. 4. §. pen. & ult. de nox. act. l. 53. de O. & A.*

Thes. XV.

Cæterum si plura delicta ex diversis factis emerferint, à fine eorum petenda erit distinctio. Hic enim si in singulis delictis alius atque alius reperitur, pro hujus diversitate diversis quoque pœnis reus erit afficiendus. *d. l. 2. de priv. del. l. 7. §. ult. de Accus.* nec necesse est, ut objectum hoc casu distinguamus, cum & circa unum objectum versantibus delictis idem sit dicendū. *Exempl. in l. 2. §. 1. 2. 3. de priv. del.* nec huic assertioni obstat Paulus in *l. 28. ff. de furt.* ubi nihil ad pœnam adjici dicit, licet Creditor surreptum Chirographum postea deleat. Ipsa enim hæc duo facta subtractionis & deletionis non tantum in uno Objecto sunt occupata, sed insuper etiam unum finem habent præfixum; debiti nempe extinctionem, vel difficiliorem saltempobationem, quo casu plura facta pro uno delicto reputari constat ex iis, quæ *supr. d. 7. & 9.* retulimus.

Thes. XVI.

Quoties enim diversa facta unum tantum finem appetunt, idemque objectum afficiunt, sine dubio unum tantum delictum in effectu censetur una tantum animadversione coercendum. *l. 32. §. 1. in fin. ad L. Aquil. Covarruv. 2. Var. resol. c. 10. n. 8. Marsil. in l. ult. n. 20. ad L. Corn. de sicar.* Sic furtiva res post semel in eâ commissum furtum sæpius iterata furis contrectatione furti vitium denuo non adsciscit. *l. 9. pr. l. 67. §. 2. ff. de furt.* nisi interim ad Dominum redierit, quo casu statim objectum diversum, diversumque censetur delictum. *l. 46. §. f. l. 56. pr. ff. de furt.* quod etiam de adulterio dicere eadem

eadem suadet ratio. Licet enim ex continuatione hujus criminis cum unâ eâdemq; personâ unicum tantum reputetur adulterium. *d. Rac. 1. Thes. 74. Dn Carpzov. pract. Crim. part. 2. q. 62. n. 63. Farinac. lib. 1. tit. 3. quest. crim. 22. n. 18. Wes. ff. ad L. Iul. de Adult. n. 19. Franc. Viv. lib. 4. decis. 36. n. 7.* eatenus tamen hoc verû esse arbitramur, quatenus sic peccans nunquã desuper fuerit incusatus. *arg. c. 10. extr. de iudic. cap. 29. extr. de præb. N. 117. c. 9. §. 5. Auth. si quis ei. C. ad L. Iul. de adult.* Quod si enim semel jam deprehensus vel postulatus, & intercessione conjugis *Auth. sed hodie C. ad L. Iul. de Adult. c. 7. & 32. q. 1. c. si illic. 23. q. 4. c. 25. §. f. ext. de iure iur. ab ordinariâ pœnâ liberatus* denuo hoc crimen cum eadem reiteraverit, duplicatû erit adulterium, & plura delicta, adeo ut inter Dd. non perfunctoriis controvertatur rationibus utrum post istam reiterationem conjux rursus intercedens audiri debeat nec ne? *Vid. Berlich. part. 4. concl. 27. n. 110. Carpzov. pract. crim. part. 2. q. 55. n. 57. & seqq.*

Thef. XVII.

Ex quo videre est, reiterati Adulterij æque ac reliquorum criminum reiteratorum rationem esse habendam. Quæ reiteration non minus ac plurimum delictorum concursus à Iudice venit animadvertenda *l. 3. §. 9. de re mil. l. 1. de Iur. Patron. l. 4. C. de serv. fug. l. 3. §. 2. de Abig. c. Ita nos 25. q. 2. c. 15. 27. q. 1.* ita quidem, ut vel remissionē criminis impediatur *l. 3. C. de Episc. Aud. vel delictû per se nō capitale efficiat l. 4. l. 28. §. 3. & 10. ff. de pœn. l. 8 §. 1. C. Ad L. Iul. de vi publ. & priv. l. un. C. de super exact. 10. 20. Const. Crim. Art. 160. 161. & 162.* vel mortis pœnam exasperet; Cùm primis si ex intervallo delicta repetuntur que magnam plerunque animi sapiunt obstinationem. *Paris. 1. Conf. 10. n. 5. & 7. Wesemb. 4. Conf. 194. n. 15. & 16.* quæ quo pertiniacior est, eo acriorem meretur pœnam *d. l. 4. ff. de pœn. l. 38. §. 6. ad L. Iul. de Adult. l. 3. de divort.* velut in reiteratione Paricidii, Latrocinii, veneficii vel etiam homicidi rei pro modo vel numero perpetratorum criminum candente ferro ustulati vel trahæ solummodo illigati ad supplicii locum trahuntur, & ibidem neci traduntur, vel in pœnæ exasperationem & aliorum terrorem *l. 6. §. pen. l. 20. de pœn. ca. d. vera eorum rotæ imponuntur arg. art. 130. 137. & 194. Wesemb. ad §. 6. l. de pub. Iud. Farinac. quest. Crim lib. 1. t. 3. q. 20. n. 134. Carpzov. p. 1. q. 24. n. 16. & 75.* quod tamē arbitrio prudentis Indicis ita committitur ut cum hodie omnes ferè pœnæ juxta facti ac personarum qualitates

221

10.

tes in eodem sint repositæ l. 3. C. Ex quib. caus. infam. irrog. ubi gl. l. hodie 3. ubi Bart. ff. de his qui not. inf. pœnas commensurando delictis t. nō afferamus 24. q. 1. l. 11. ff. de pœn. l. 1. §. sed. & qui 2. ff. de Abig. neminem delinquendo cōditionē suam meliorem facere patiatur l. 134. §. 1. de R. I. magis tamen in dubio pro molliendis quam exasperandis pœnis ferat sententiam l. 42. ff. de pœn.

Thef. XVIII.

Cæterum quæ de pœnarum cumulatione in concursu plurium delictorum hucusque prolata sunt, in tantum obtinent, in quantum pœnæ diversis delictis concurrentibus competentes sunt compatibiles atque reiterabiles d. Rac 1. Thef. 78. quod dicendum de pœnis pecuniariis, vel in pœnâ exilii ad tempus impositi: Quæ animadversiones duplicari atq; multiplicari tam in quantitate pecuniarum quam in tempore exilii pro modo delictorum posse cujuslibet rationi patet, quæ causa est, quod in Actione legis Aquiliæ quæ damnum pecuniarum persequitur, reus & de vulnerato & de occiso nonnunquam teneatur l. 32. §. 1. ad L. Aquil. quod tamen secus est in ijs, quæ vel per rerum naturam vel aliam ob causam talem conjunctionem non admittunt, in quibus semper minus delictum cum majore confunditur. Farinac lib. 1. t. 1. q. 22. n. 30. Jul. Clar. 5. sent. q. 84. n. 4.

Thef. XIX.

Quoties igitur talia delicta simul in uno subiecto veniunt animadvertenda, quæ singula capitalem pœnam merentur, sine dubio unica tantum obtinebit, non quidem, quod alterum delictum alterius pœnam tollat, quod repugnaret d. l. 2. de priv. del. sed quod per rerum naturam semel tantum quis morte puniri possit, & hoc casu majus delictum ad se trahit minus, ita ut reo majoris & atrocioris criminis supplicium solummodo imponatur, neglectis reliquorū criminum pœnis levioribus arg. l. 1. ff. vi bon. rapt. l. 32. de O. & Agl. in l. 2. de priv. del. & in l. 9. C. de Accus. per trad. à Domino Carpzov, Pract. crim. p. 3. q. 132. n. 19. & seqq. Sic reus de furto (quod hodie laqueo vindicatur ex Const. Friderici de Pac. tenend. 2. F. 20. §. si quis quinque. & Caroli V. CC. art. 160.) & Adulterio (cujus pœna gladius est l. 30. C. ad L. Jul. de Adult. CC. Art. 120.) vel homicidio (quod eandem cum adulterio pœnam meretur l. 3. §. l. pen. ad L. Corn. de Sicar. l. pen. C. eod. Art. 137.) simul convictus suspendio plerumque punitur, cum ista

100
 ista pœna gravior sit decollatione. Vt cunque enim Adulterii vel homicidii crimen furto gravius sit, adeoque graviolem etiam merebatur animadversionem *l. 11. pr. ff. de pœn.* non tamen est novum, ut propter delicti frequentiam pœna nonnunquam durior & atrocior statuatur. *l. 16. §. ult. ff. de pœn.* quæ proinde plurium delictorum reo rectè adjudicatur. *Iul. Clar. Pract. Crim. §. fin. quest. 84. n. 4. Hyppol. de Marsil. in l. Si in rixa. n. 15. ff. ad L. Corn. de sic. gl. in l. qui de Crimine 9. C. de Accus.*

Thes. XX.

In Criminibus tamen atrocissimis res non est adeo expedita, quando horum concurrentium enormitas peculiarem pœnæ severitatem requirit. Augmentum enim eo in casu supplicio tunc addendum erit, si vel alterius delicti pœna singulare quid habeat, simul cum supplicio reliquorum severissimo exercendum, vel unumquodque si reiteraretur, exasperationem criminis requireret, quod maximè in pœna latrocinii (quod rotam alias simpliciter meretur *CC. Art. 130. ibi. Der soll einem fürgesetzten Mörder gleich mit dem Rad zum Todt gestrafft werden & art. 137. §. 1. ibi. Und also daß der gewohnheit nach ein fürsetzlicher muthwilliger Mörder mit dem Rad gestrafft werden soll.*) videre est, quæ si cum specie Parricidii concurrat, exasperatur: *l. 1. ff. ad L. Pomp. de parric. iunct. CC. Art. 134.* Qui Articulus licet certos tantum casus referat, non tamen dubitandum est, quin idem quoq; in casibus aliis similibus & atrocioribus obtineat, quemadmodum hoc pœnæ augmentum in crimine Veneficii, quod Latrocinio æquiparatur, Iudicis arbitrio committitur. *Art. 130. vers. doch zu mehrer furcht in verb. nach ermäßigung der Person vnd tödtung.* Cum Iudex in atrocioribus pœnam ordinariam aggravare & in defectum legum de similibus ad similia in pœnalibus procedere possit. *Modestin. Pistor. part. 2. q. 92. n. 21. Farinat. part. 1. prax. Crim. quest. 17. arg. l. 16. §. 1. ff. de pœn. l. 4. §. 1. in fin. de incend. ruin. naufr.*

Thes. XXI.

Quod si vero duo delicta concurrunt, quorum alterum capitale alterum vero corporis afflictivam meretur, altioris Indaginis est quæstio. utrum ambæ conjungi possint, an vero gravior minorem absorbeat? in quâ tamen omissis quæ in utramque partem disputari possent argumentis *cum Domino Carpzov. p. 3. q. 132. n. 11. &*

62, cum seqq. Farinac. Prax. Crim. lib. 1. tit. 3. q. 22. n. 30. & 31. Salycet. in l. 5. n. 3. & 4. C. ad L. Iul. de Adult. Nicol. Reusn. lib. 2. decis. 20. n. 16. posteriori calculum adjicimus imprimis in eodem genere delicti arg. CC, art. 163. ibi nach der meisten beschwehrung Vid. Magnif. Dn. Tab. in Analys. d. art. 163. th. 3. cum duplici pœnâ nemo facile sit afficiendus c. Et si Clerici 4. in fin. extra de Iudic. Wes. ff. de pœn. n. 7. & maximè si hæc inter se sunt incompatibiles, quales Corporis afflictivæ tum inter se, tum ratione concurrentium capitalium à Dd. habentur, & proinde nunquam aut raro cumulari solent. Nec est, quod ab aduisione ferri Candentis nobis instantia fiat, hæc enim non est peculiaris pœna Corporis afflictiva, sed augmentum ultimi supplicii ipsis constitutionibus comprobatur. art. 130. 131. 137. & 194. nec ab eâ ad alias pœnas levioribus delictis competentes quippiam inferendum: Hæc tamen non sine limitatione prolata volumus, nisi sc. delictorum concurrentium gravitas & quantitas aliud postulet, prudentemque Iudicem ad severiorem sui animadversionem impellat: Veluti si Bigamia (per se capitali animadversione digna CC. art. 121.) Abigeatus reiteratus, qui ipso furto gravior severiorem etiam & nonnunquam capitalem de Iure civili meretur pœnam l. 1. pr. l. 2. & ff. de Abig. art. 107. & 108. & perjurium duplex (manus amputatione vindicandum) in uno malefico concurreret, quo casu post abscissionem dextræ pœnam etiam Capitis reus iste non injustè sustineret, quod non ita pridem ab Inclyto Reipublicæ cujusdam Magistratu prudenter practicatum novimus: Eandemq; pœnam Latronibus & infanticidis irrogatam esse meminit Dn. Manzius in Append. Commentarii ad sanct. Carol. n. 32. hancque manus abscissionem suspensio jungi testatur se vidisse Farinac. d. lib. 1. t. 3. q. 22. n. 31. Vid. Gothofr. in Auth. sed novo C. de serv. fugitiv.

Thes. XXII.

Et hæc etiam incompatibilitatis ratione nititur Regula, quam Dn. Carpzov. tertio loco adducit in Pract. Crim. p. 3. q. 132. n. 67. dicens quotiescunque plura delicta concurrunt, quæ singula diversis pœnis corporis punirentur, non nisi unam ex his pro omnibus pariter delictis Reo imponendam esse: scilicet quod iniquum sit, corpus humanum pluribus modis lacerari. Arg. N. 134. c. 13. Vnde egregia inter Dd. vertitur quæstio, utrum ille cui propter delictum manus amputanda erat, cum unicam tantum habeat, eandem quoque amittere

109

amittere debeat? Vid. Bachov. in not. ad Wesemb. π. ff. de pœn. n. 3. Quod sane ceu nimis rigorosum æquus Iudex non facillè concedet, vel hanc pœnā prorsus reo remissurus, vel eandē in aliud pœnæ genus commutaturus. monente Iul. Clar. s. sentent. §. f. q. 69. n. 5. Hartm. Pistor obs. 88. n. 3. Dn. Carpz. pract. Crim. p. 1. q. 40. n. 47. & p. 3. q. 129. n. 37. Quæ tamen regula suas exceptiones admittit in eo, qui cum relegatione aliam quoque corporalem pœnam velut fustigationis sustinet. Art. 198. ibi. Darnach die zween rechte Finger darmit er mißhandelt hat abgehawen / auch fürter des Landes biß auff kündliche erlaubung der Obrigkeit verweyßt werden soll. Item: vnd fürter mit ruten außgehawen auch des Landes biß auff kündliche erlaubung der Obrigkeit verweyßt werden soll.

Thef. XXIII.

Nec tantum pœnæ corporales juxta se stare non possunt, sed etiam confiscatio bonorum, quæ olim capitalibus pœnis ex quibus mors naturalis vel civilis Reo contingit, perpetuæque relegationi ut sc. omnes animi & corporis cruciatus etiam mendicitas consequatur Wes. π. ff. de bon. damn. n. 1. adjugebatur. l. 3. & 4. de Interdict. & releg. l. 1. pr. de bon. damn. l. 4. pr. l. 10. C. eod. l. 8. C. de pœn. per Iustinianum est sublata excepto læsæ Majestatis Crimine. Auth. Bona donatorum C. de bon. præscr. quæ quidem Authentica, quamvis non videatur ab Inerio bonâ satis fide descripta, cum in N. 134. ex quâ desumptâ ad est, Ascendentium tantum & descendetium, nulla vero Collateralium mentio fiat; illius tamen sententia procul dubio hodie est recepta communiter: Hæc abrogatio ab Imp. Carolo V. in CC. art. 218 confirmata in lineâ rectâ in tantum observatur, ut si etiâ per statutum bona publicantur, salva debeat esse filiis & ascendibus legitima. Arg. Auth. Incestus. C. de Incest. Nupt. C. I. A. de bon. damn. θ. 5. n. 7.

Thef. XXIV.

Porro ad Effectum etiam refertur quæstio de foro Competente: ubi nempe is, qui pluribus locis deliquit, sit puniendus? Sane coercendis sceleris triplex forum esse constitutum patet, domicili putat, arg. l. 2. C. de Jurisdic. l. 7. §. 10. ff. Interdict. & releg. Pac. ad tit. C. ubi de Crim. n. ult. Farinac. lib. 1. t. 1. q. 7. n. 1. Delicti. l. 3. de offic. Præs. l. 7. §. pen. & l. fin. ff. de Accus. l. 7. ff. de Custod. Reor. N. 69. c. 1. l. 1. C. ubi de Crim. l. 1. C. ubi senat. & deprehensionis d. l. 1. & 2. C. ubi de Crim. V. Wesemb. π. ff. de Iudic. n. ult. Unde olim hanc quæstionem difficultate non caruisse

C

isse

H
 ille exinde colligitur quod Magistratus illius loci, ubi delictum est
 perpetratum, reum alibi commorantem advocare & ipsius remis-
 sionem ab illis petere potuerit, in quorum territorio delinquens
 agere dicebatur *leg. 3. de re mil. leg. 28. §. 15. de pæn. leg. 7. §. 4. de Ac-
 cus. leg. 7. de Custod. reor. N. 61. cap. 1. N. 134. cap. 5.* Missis simul ad de-
 ducendum & exhibendum, eundem executoribus *d. l. 7. de Custod.
 & exhib. Reor.* Quare ratione reus vel in diversis locis, quatenus in
 in singulis deliquit, puniri necesse habebat, *l. 7. §. de Accus.* vel ab uno
 Magistratu alterum præveniente (quod magis probabile est) pro
 omnibus delictis tam in alio quam in suo territorio commissis
 coercendus erat. *arg. l. 7. de Iudic. c. 19. extra de for. compet. c. 59. extra
 de Appell. l. 32 ff. de procur.* Quoties enim duæ Jurisdictiones concu-
 runt, æquales, apud quemlibet possessorum est solida, & præventio-
 ni locus datur. *c. cum plures 8. de off. deleg. in 6. Gail. 1. O. n. 29. n. 4.*
 Quoniam autem istæ remissiones non amplius vel raro saltem ex-
 ercentur, & quod olim fuit necessitatis hodie est arbitrii *Gail. 1. O. 56.
 n. 5. & de pac. publ. lib. 1. c. 16. n. 30. & 31. Wesemb. 7. ff. de Iudic. n. ult. & de Ac-
 cus. n. 8.* res ultro sese prodit, cum puniri quis possit ubicunque lo-
 corum reperitur *d. l. 1. C. ubi de Crimin.* etiamsi ibidem nec degerit
 nec deliquerit. *d. l. 1. & ibid. gl. ubi de Crim. l. 3. de offic. Pres. Paurmeist.
 lib. 2. de Iurisd. c. 4. n. 105. & c. 8. n. 104. Vult. in d. l. 1. n. 40. C. ubi de Crim.
 Covarr. Pp. qq. 11. n. 3. Gilhaus. Arb. Crim. c. 1. n. 113.* quod maximè in vaga-
 bundis, quales hi, qui pluribus in locis gravius delinquere non eru-
 buerunt, ut plurimum censentur *Farinac. lib. 1. t. 1. q. 6. n. 13. Vid. C. L. A.
 de Iudic. §. 232. & de Accus. §. 8. & tantum de effectu.*

Thes. XXV.

Cùm hoc ipso delictorum concursu affinitatē quandam habere
 videtur Concursus Actionum, qui definitur jus pluribus remedijs
 id quod sibi debetur in Iudicio plenè persequendi: Et dividitur in
 concursum sive Concurrentiam actionum in specie sic dictam,
 & earum cumulationem. Illa est legitima plurium Actionum ejus-
 dem rei nomine competentium successiva productio & intentatio
l. 79. §. 5. de legat. 2. l. 52. de O. & A. l. 47. ad Aquil. Hæc vero plurium A-
 ctionum in eodem libello adversus eundem facta coniunctio at-
 que compulatio. *l. 10. & Ibid. Gothofr. de A. E. Gail. 1. O. 63.* Circa quam
 materiam exactiori cognitione dignissimam brevissimè notamus,
 non illas Actiones proprie concurrentes dici, quæ ex diversis causis
 pro-

102
 propter diversas res uni adversus eundem competunt, & simul in
 solidum intentantur *l. 29. de O. & A. arg. l. 11. ff. de Iurisdic.* Neque et-
 iam eas quæ alternatim tantum concurrunt, ita ut una electa ad al-
 teram non detur regressus §. 6. *l. de O. ex del. iunct. leg. fin. §. 1. C. de*
furt. leg. 28. §. 1. de iniur. leg. 33. in fin. de legat. 1. leg. 78. §. 8. de legat. 2.
leg. 20. de opt. leg. l. fin. pr. de codicill. leg. 3. §. fin. leg. 6. §. fin. Naut.
caup. stab. sed eas tantum quæ eidem adversus eundem *l. 10. ff. de*
A. E. l. 5. pr. ff. de fideiuss. ex eadem obligatione l. 53. de O. & A. sive ex u-
no facto l. 34. pr. l. 41. §. 1. de O. & A. ejusdem rei nomine §. ult. l. si quad.
paup. sive de eadem pecuniâ l. 43. §. 1. de R. I. l. 60. de O. & A. ita compe-
 tunt, ut singulæ exerceri queant, ita quidem, ut si una earum jam
 actum fuerit, reus ab alterâ non liberetur, nisi quatenus & quous-
 que ex altera est perceptum *l. 34. pr. & §. 1. de O. & A. l. 28. de A. E. l. 2. §.*
1. de Tur. & rat. distr. Vid. Magnif. Dn. D. Tab. in Rac. Crim. ad l. 88. de
furt. Excellentiss. Dn. D. Rebhan. in hodog. Iur. Chart. 2. Clm. 4. p. 760. Lo-
cam quæst. Inst. 382. C. I. A. in tit. de quib. reb. ad eund. Iudic. eat. th. 27. de
O. & A. th. 25. & de priv. del. th. 11.

Thes. XXVI.

Ad contra denique pertinent, quæ vel delicta non censentur, sc. commissa emendandi causa *l. 16. §. 2. de pæn. furore l. 14. de Off. præs. l. 12. de sicar. ætatis Imbecillitate l. 11. de R. I. l. 23. ff. de furt. vel pro uno tantum delicto reputatur, sc. si plura facta circa eandem rem ad unum finem tendant. de quib. vid. Thes. 5. 7. 9. 10. vel quæ pœnam tollunt, ut præscriptio, *l. 12. C. de fals. l. 2. §. 1. de requir. reis l. 29. §. 6. ad L. Iul. de Adult. l. 13. ad scr. Sylan l. 7. ad L. Iul. pecul. Abolitio & remissio à summo principe facta l. 1. & t. i. de sent. pass. & rest. l. 12. de Abolit. vel quæ duplici pœnâ reum affligi non patiuntur ut incompatibilitas de qua Thes. 18. & 19. Plura addere neque temporis neque instituti patitur ratio: Proinde hæc discursui Academico sufficient, quæ si, quod facile concedo, totam hanc materiam satis difficilem non exhauriunt, summa tamé capita tantum attigisse non tam ingenium ostensuro, quàm legibus Academicis satis facturo Lector benevolus indulgebit, sua eruditione, quæ adhuc dicenda erant, suppleturus.**

DEO O. M. sit Laus, Honor & Gloria
 in sempiterna secula.

Ad
Nobil. & Præcellentissimum Dn. Docto-
randum disputantem.

Macte ERNESTE animis ! etiam Te publicus armat
In seclī Zelustristia probra tui.
Vix jam simpliciter delinquere tempora norunt:
Delictis crescunt crimina quæque novis.
Ergo insana modis gravioribus illa voluptas
Peccandi, ut sistat flamma, domanda venit.
Accumula pariter mœsti instrumenta furoris,
Justitiâ, imo fera hæc vulnera adure, seca.
Huc sese invitos cogi, cogi tamen, omnes
Orbi jam pridem condolere boni.
Tu calamo pugnas, pugna quoque fortiter olim,
Cùm vitæ aut mortis vox tua Jura dabit.

scribs. gratulab.

Johannes Rebhan, D, & Pand.
Prof. Ord.

ULB Halle
003 882 810

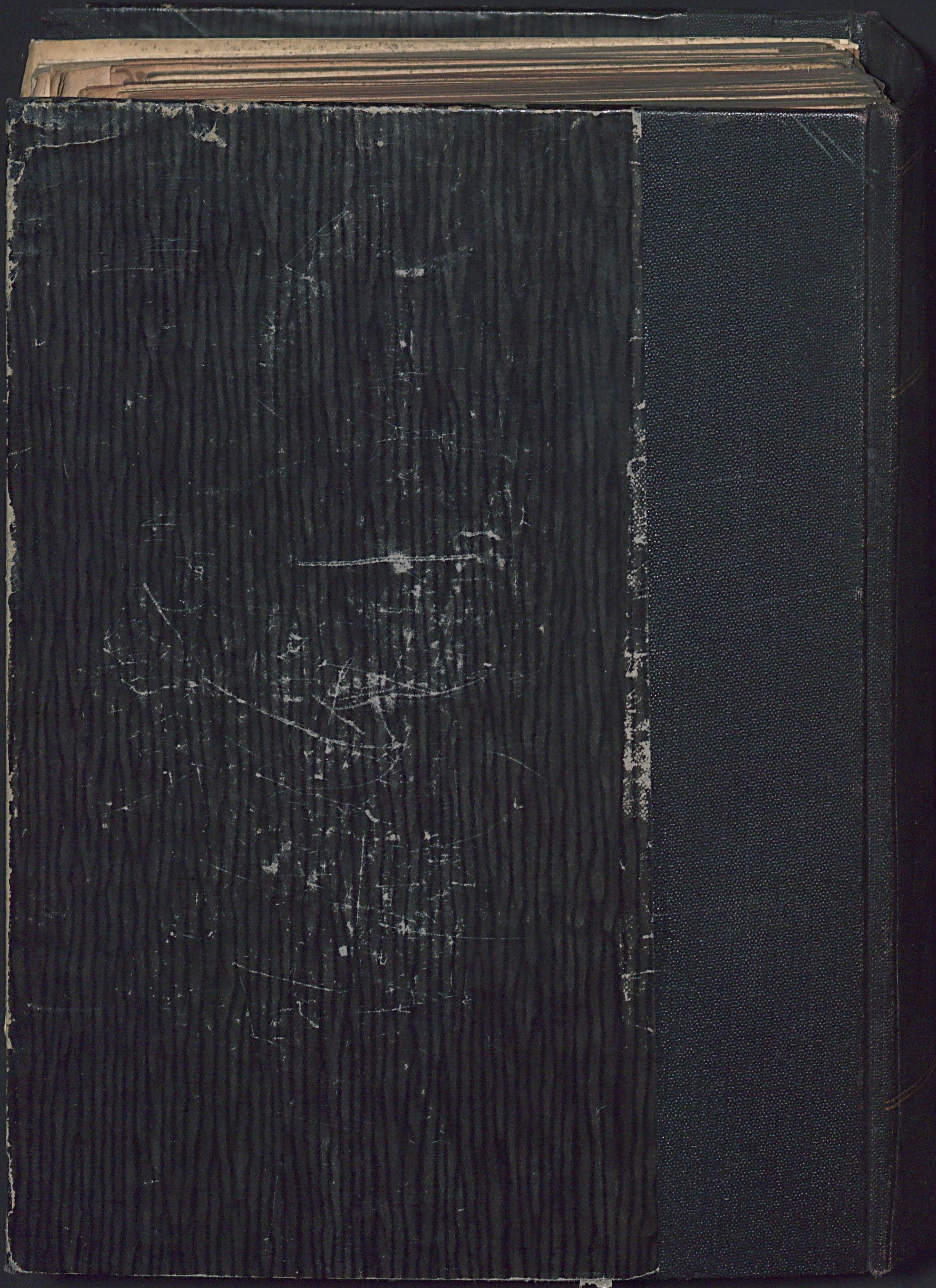
3

(F) Sb

KD17

DISPUTATIO INAUGURALIS

153.

De

CONCURSUS
DELICTORVM
IN GENERE.

1657
8.
—
Disp. V.

QVAM

28
//

DIVINO FRETUS PRÆSIDIO

Auctoritate & Decreto

MAGNIFICI, NOBILISSIMI, AMPLISSIMI
ETQUE CONSULTISSIMI IN INCLYTA
ARGENTORATENSIVM UNIVESITATE
DELICTORVM COLLEGII

*Summis in Vtroque Iure Honoribus ac Pri-
vilegiis DOCTORALIBVS legitimè consequendis*

SOLENNI EXAMINI

subijcit

Die 24. Septembr.

JOHANNES ERNESTUS VARNBÜLER
Hanoicus.

ARGENTORATI,

scripsit SEBASTIAN-NICOLAUS HETSTEDT,

ANNO MDCLVII.

